

Ορισμός 1: Θα λέμε ότι η f ικανοποιεί μια σωδίκυ Lipschitz στο $S \subseteq D_f$ με σταθ. $k \geq 0$, εάν:

$$\|f(x, \bar{y}_1) - f(x, \bar{y}_2)\| \leq k \cdot \|\bar{y}_1 - \bar{y}_2\|, \quad \forall (x, \bar{y}) \in S$$

Ορισμός 2: Εάν οι μερικές παράγωγοι $\frac{\partial f}{\partial y_i}(x, \bar{y})$, $i=1, 2, \dots, n$ υπάρχουν στο S και είναι φραγμένες και σωδίκυ, τότε η f είναι k -Lipschitz με $k = \max\{k_1, k_2\}$ και

$$\left| \frac{\partial f(x, \bar{y})}{\partial y_i} \right| \leq k_i, \quad i=1, 2, \dots, n$$

ΘΕΩΡΗΜΑ 1 (ΥΛΑΡΞΗΣ ΜΟΝΟΣΗΜΑΝΤΟΥ)

Ας είναι $\alpha, \beta > 0$ και τέτοιοι ώστε

$$R = \{(x, y) \in D_f : |x - x_0| \leq \alpha \text{ \& \ } |y - y_0| \leq \beta\} \subseteq D_f$$

Εάν η f είναι k -Lipschitz και σωδίκυ, τότε

το Π.Α.Τ των εξισώσεων $\bar{y}' = f(x, \bar{y})$ και $\bar{y}(x_0) = \bar{y}_0$

έχει αριθμώς μια λύση \bar{y} που ορίεται στο διάστημα

$$[\bar{x}_0 - r, \bar{x}_0 + r] \quad \text{με } r = \min\left\{\alpha, \frac{\beta}{M}\right\} \quad \text{και } M = \max_{(x, \bar{y}) \in R} \|f(x, \bar{y})\|$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ:

1) Να εξετασθεί ως προς την ύπαρξη και το μοναδικότητα των λύσεων το πρόβλημα αρχικών τιμών

$$y' = x^2 + y^2 \quad \text{με } y(0) = 0$$

ΛΥΣΗ

$$\begin{aligned} \text{Εστω } R &= \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : |x - 0| \leq \alpha \text{ και } |y - 0| \leq \beta\} \subseteq \mathbb{R}^2 \\ &= \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : |x| \leq \alpha \text{ και } |y| \leq \beta\} \end{aligned}$$

Εστω επίσης $f(x, y) = x^2 + y^2$, $\forall (x, y) \in \mathbb{R}^2$ σωδίκυ

Εξετάζω αν η f είναι k -Lipschitz (Ορισμός 2)

$$\max_{(x, y) \in R} \left| \frac{\partial f}{\partial y}(x, y) \right| = |2y| = 2|y| \leq 2\beta$$

Άρα, η f 2β -Lipschitz στο \mathbb{R}^2

Έτσι από Θεώρημα 1

$$\exists! \bar{y} \text{ λύση που ορίεται στο } [-r, r], \quad r = \min\left\{\alpha, \frac{\beta}{M}\right\}$$

$$\text{με } M = \max_{(x, y) \in R} |f(x, y)| = \max_{\substack{|x| \leq \alpha \\ |y| \leq \beta}} |x^2 + y^2| = \alpha^2 + \beta^2 \rightarrow \frac{\beta}{M}$$

2) ΝΔΟ ΤΟ Π.Α.Τ

$$y' = x + y^2 \text{ με } y(0) = 0$$

Εχει αυριβως μια λυση στο $[-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}]$

ΛΥΣΗ

Εστω συνάρτηση $f(x, y) = x + y^2$, $\forall (x, y) \in \mathbb{R}^2$

Θεωρούμε το σωλο

$$R = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : |x| \leq a \text{ και } |y| \leq b\} \text{ όπου } a = \frac{1}{2}$$

$$R = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : |x| \leq \frac{1}{2} \text{ και } |y| \leq b\}$$

Η f συνεχής στο \mathbb{R} , επίσης:

$$\max_{(x, y) \in R} \left| \frac{\partial f}{\partial y}(x, y) \right| = |2y| = 2|y| \leq 2b$$

Άρα, η f $2b$ -Lipschitz

Επομένως, από Θεωρημα 1

$\exists!$ y λύση της εξίσωσης στο $[-r, r]$

$$\text{με } r = \min \left\{ a, \frac{b}{M} \right\} \text{ και } M = \max_{(x, y) \in R} \left\{ \frac{1}{2}, \frac{b}{(\frac{1}{2} + b^2)} \right\}$$

Επιλέγοντας:

$$b = \frac{(2 - \sqrt{2})}{2} \text{ έχουμε } r = \frac{1}{2}$$

Άρα,

$\exists!$ y λύση στο $[-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}]$

3) ΝΔΟ οι παρακάτω συναρτήσεις πληρούν το κριτήριο του Lipschitz. (Βασύ του ορισμού 2)

i) $g(x, y) = \sin y + \cos x$, $R = \{(x, y) : |x| \leq 1 \text{ και } |y| \leq 2\}$

ii) $g(x, y) = x^2 \cdot \text{Arctan} y + e^x$, $R = \{(x, y) : |x| \leq 2, y \text{ αυθαίρετο}\}$

iii) $g(x, y_1, y_2) = (x^2 + y_1^2, x^2 \cdot e^{x+y_2})^T$, $R = \{(x, y) : |x| \leq 1, |y_1| + |y_2| \leq 1\}$

iv) $g(x, y_1, y_2) = (e^x + \sin y_1, x \cdot \text{Arctan} y_2 + \cos y_2)^T$, $R = \{(x, y) : |x| \leq 1, y_1 \text{ και } y_2 \text{ αυθ}\}$

ΜΕΛ

• Γενικά πρώτα δίνει η ασκηση να έχουμε στο νου μας 2 πράγματα:

i) $R = \{(x, y) : |x - x_0| \leq a \text{ και } |y - y_0| \leq b\} \subseteq D_g$

Εάν $\exists \frac{\partial g}{\partial y_k}$ ($k=1, \dots, n$) και καθόλου συνεχείς στο \mathbb{R}

τότε:

$$k = \max_{(x, y) \in R} \left| \frac{\partial g}{\partial y_k} \right| \text{ και η } g \text{ } k\text{-Lipschitz}$$

$$2^{uv}) \quad R = \{(x, y) : |x - x_0| \leq a \text{ και } y : a \cup b \text{ περιτο}\} \in Dg$$

Εάν $\exists \frac{\partial g}{\partial y_k} (k=1, \dots, n)$ και καμία συνεχής στο \mathbb{R}

τότε

$$k = \sup_{(x, y) \in R} \left| \frac{\partial g}{\partial y_k} \right| \text{ και } \mu g \text{ } k\text{-Lipschitz}$$

(Επειδή το $k = \sup$ του $\frac{\partial g}{\partial y_k}$ είναι το y παίρνει ότι όλες αυτές οι $\frac{\partial g}{\partial y_k}$ δεν υπάρχει ακρότατο (Maximum) συνεχώς αναγκαστικά είναι το Supremum)

$$i) \quad k = \max_{(x, y) \in \mathbb{R}} \left| \frac{\partial g}{\partial y} (x, y) \right| = \max_{(x, y) \in \mathbb{R}} |\cos y + \cos x| = 2$$

Άρα, μg είναι 2-Lipschitz

$$ii) \quad k = \sup_{(x, y) \in \mathbb{R}} \left| \frac{\partial g}{\partial y} (x, y) \right| = \sup_{(x, y) \in \mathbb{R}} \left| \frac{x^2}{1+y^2} \right| = 4$$

Άρα, μg είναι 4-Lipschitz

$$iii) \quad k_1 = \max_{(x, y_1, y_2) \in \mathbb{R}} \left| \frac{\partial g}{\partial y_1} (x, y_1, y_2) \right| = \max_{(x, y_1, y_2) \in \mathbb{R}} |(2y_1, 0)^T| = 2$$

$$k_2 = \max_{(x, y_1, y_2) \in \mathbb{R}} \left| \frac{\partial g}{\partial y_2} (x, y_1, y_2) \right| = \max_{(x, y_1, y_2) \in \mathbb{R}} |(0, x^2 \cdot e^{x+y_2})| = e^2$$

$$\mu f \quad k = \max \{ k_1, k_2 \} = \max \{ 2, e^2 \} = e^2 \text{-Lipschitz}$$

$$iv) \quad k_1 = \sup_{(x, y_1, y_2) \in \mathbb{R}} \left| \frac{\partial g}{\partial y_1} (x, y_1, y_2) \right| = \sup_{(x, y_1, y_2) \in \mathbb{R}} |(\cos y_1, -\sin y_1)^T| =$$

$$= \sup_{(x, y_1, y_2) \in \mathbb{R}} (|\cos y_1| + |\sin y_1|) = \sqrt{2}$$

$$k_2 = \sup_{(x, y_1, y_2) \in \mathbb{R}} \left| \frac{\partial g}{\partial y_2} (x, y_1, y_2) \right| = \sup_{(x, y_1, y_2) \in \mathbb{R}} |(0, x/(1+y_2^2))| = 1$$

$$k = \max \{ k_1, k_2 \} = \max \{ \sqrt{2}, 1 \} = \sqrt{2} \text{-Lipschitz}$$